

THE LUTHERAN

UNIVERSITY HERALD.

No. 4.

Tacoma, Wash., Feb. 25, 1893.

Vol. III.

En lystig Fart.

Et Minde.

(D. P. Ritto.)

Han laa hen med et Smil om den helvdt aabne Mund,
 Det saa ud for os andre, som tog han en Blund,
 Som om Aanden sig dugged' i Dromme
 Ja, han sov, han var frelst, han var løst fra sin Strid,
 Na var Sultets og Langsøernes Tid
 Skyldet bort af de død-Aolde Strømme.

Vi stød' sammen en Sum, Hospitalet hjalp med,
 Og saa fik vi da sandsynsigt bragt ham afsted
 I en sort-malet Fyrretre's Kiste:
 Vi holdt af ham; vi saa, hans tungfærdige Blik
 Var taalmodigt og mildt, i hvordan det saa gik,
 Og han kæmped' sin Kamp til det sidste.

Og vi plantet' et Træ paa hans ensomme Grav
 Til Tak for det lyse Eksempel, han gav
 I de Dage, vi saa ham derinde:

Han stod ene, hans Slægt var i Tiden bød ud,
 Han var fattig paa Jorden, men rig i sin Gud —
 Han har Krav paa at vies et Minde.

Der gik Aaringer hen, før jeg kom her igjen,
 Og Erindringer om vor taalmodige Ven
 Var fortrængt — som det sker — af en anden.
 Men saa traf det en Dag, da tilfældigt jeg gik
 Mellem Gravens Høit, da stod for mit Blik:
 Hospitalet og Stuen og Manden.

Og jeg søgte hans Grav, ja, der stod jo det Træ,
 Under hvilket han fandt et beskjærmende Læ —
 Men det ludeb' saa tungt og vemodigt:
 Trindt omkring i Forsald laa den samldreede Jord,
 Ingen Blomst, ingen Krands, intet Venne-Haavds Spor —
 Alkun Ukrudtet bredte sig frodigt.

Alkun Ukrudtet — ja, naar vi svigte vor Pligt,
 Gjør det Brug af sin Ret, kan man undres paa Nigt,
 Det vil minde os om, hvad vi glemte!
 Men selv her havde Haabet en svirende Kraft:
 Paa Skarthydernes Uri med den giftige Saft
 En Kjærminde bestodent sig gjentte.

Spiritualisterne.

Saaledes kaldes en Sekt, som er sprunget op i dette Aar-
 hundrede. Det vilde blive vanskeligt at pege paa noget
 godt, som de har adrettet, men de har virket ivrigt, og af-
 stedkommet meget ondt. De erklærer, at de staar i Forbin-
 delse med afdøde Menneskers Aander, og mener, at man bør
 indrette sin Tro og Vandel efter de Aabenbarelses, som
 Aanderne giver og som deres saakaldte Mediums faar ofte
 under de ghyeligste Gebærder og Krampetrækninger.

Medium kaldes den Person blandt dem, der tjener som
 Mellemmand mellem de levende og de Aander, som hint
 Medium besøges af. Ikke alle Spiritualister duer til Me-
 dium. Derfor kræves et røgt Slags Mennesker. Vil man
 undersøge det, skal man finde, at disse Medier som Regel er
 enten vældstændige og svage Personer eller ogsaa fripostige
 og klogtige Bedragere.

Spiritualisterne har i de senere Aar faaet ganske mange
 Tilhængere, idet disse især findes blandt vidende, lastefulde,
 og Personer med svag Forstand.

En fremragende Spiritualist, Dr. William B. Potter fra Trenton, New Jersey, har for faa Aar siden skrevet et Verk om denne Sag. Følgende er nogle af hans Ytringer:

„Aandemeddelelser, fulde af de vildeste Indbildninger og de nest taabelige og selvmodsigende Værdomme har været saa almindelige, at det ikke er saa underligt, om Videnskabsmænd og Folk med sundt Omdømme, som ikke har havt de allerbedste Prøver paa Aandens Aabenbarelser, betragte det hele som Opspind af en sygelig Hjerne, en maaneshg Indbildnings Hallucinationer eller de værste Bedrageres Streger.

Blandt de utallige Daarskaber, som Spiritualister har været skyldige i, kan nævnes som den største, at de har fulgt Libertiners, lave Manders og Egetestabsforagteres Raad, ikke at udeikle fra sit Samfund de laarduakket lastefulde, medens det er en aabenbar Kjendsgjerning, at mange Medier drive de affhyeligste Skjelmsstykker, Svig, Horeri, Bedrag og Falskhed. Vedende Værere, bekendte Medier og Folketalere har forladt sine Hustruer, erholdt Skilsmisser, er bortløbne med beslagtebe, har levet i Horeri for at faa Aandselementer eller for at meddele Livsmagnetisme til Helbredelse af Sygdomme.

Hundreder af Familier er blevne ruinerede, og mangeomme Hustruer forladede af Affinitetsføgende Husbonder. Mangen ellers tro Hustru er bleven forført og har forladt sin Husbonde og smaa hjælpeløse Børn for at følge en formentlig højere Tiltrækning.

Mange ordentlige men ensfoldige Piger er blevne forvildede af Affinitetsgriller og er blevne førte bort af Affinitetsjægere for inden faa Maaneder at blive forladte med tabt Værelse eller er drevne til endnu mere forbrøderiske og sorte Handlinger for at skjule sin Skjændsel.

Men trods alt dette vedtog en Nationalkonvention af Spiritualister, samlet i Chicago for at overveie Spørgsmaalet om en Nationalorganisation, en Plan, som blev godkjendt af dens Komitee og som udtrykkelig bestemmer, at ingensomhelst Anklage mod noget af dens Medlemmer nogen Gang skal lyttes til og at hvilken som helst Person uden noget Hensyn til hans Karakter, kan blive Medlem.“ Saaledes skriver Potter, en fremragende Spiritualist.

Kan nogen virkelig tænke sig et skitnere Selskab af høide Mennesker end det af ham ovenfor beskrevne med en saadan uuhørt Platform angaaende Medlemmernes Bestaaenhed?

Væg mærke til, at det ikke er en enkelt Mand's forvorpne Mening, men hele Nationalkonventionens Bestemmelse angaaende Medlemmer.

At det er urene Aander saadanne Mennesker dyrker, tror og forlader sig paa, trænges dog vel ikke videre Bevis for. I dette ghfelige Selskab har ogsaa altfor mange Skandinaver havnet. Som Veder blandt dem er jo Kristus Fornegteren Kr. Jansen i Winneapolis. Hvilken Gudsdøm og Fornedrelse. De negte den Herre, som dem kjøbte og skal føre over sig selv en hastig Fordørelse, siger Herren den almægtige.

B. H.

Ser Sonderstjærelsen.

Det er meget beklageligt, naar en Menighed maa ligge i E. Process.

Konferents Menigheden i Astoria, Oregon, har nylig været for Retten med en Sag, som den tabte. Menigheden blev dømt til at betale \$200, men har appelleret Sagen til højere Justits. Denne Menighed blev for et Par 3 Aar siden stiftet i Modsetning til en liden Menighed, der har bestaaet i mange Aar betjent af vort Samfund. Medens vor Prest var i Osten paa flere Møder for at samle Kræfter, forblev han ganske længe borte fra sin Menighed.

Denne Tid blev benyttet til at stifte en Modmenighed og dennes Prest blev indkvarteret i vor Prests leiede Logis. Da vor Prest kom tilbage fandt han sin Menighed mer eller mindre adspredt, et Modalter oprettet og en Konferentsprest indkvarteret i hans Kontor.

Vor Prest maatte da naturligvis tage sine Bøger og søge sig et andet Logis, medens Modpresten endnu en Tid logerede hos en af vore Menighedslemmer.

Saadanne tunge Erfaringer er det ogsaa, som maa bringe en Ordets Tjener mange mørke Timer og tunge Anfægtelser. Han kan ikke andet end frembære sin Rød og Klage sin Sag for den Herre, der dømmes en retfærdig Dom.

Men da hin Prest, som antog sig Modpartiet i Astoria for en Tid siden er afgaaet ved Døden, skal vi ikke sige mere, men kun bede Herren tilgive ogsaa Partistiftere deres Synd. Mange af dem ved slet ikke hvad de gjør.

Tilbageblik.

(Stutning.)

Ser vi paa Kirkens Tilstand, da maa vi ogsaa medgive, at den befinder sig i Verden og i den lidende og stridende Tilstand, som den altid maa være i hernede. Men paa den anden Side ser vi ogsaa, at Kirken dog trods alt er Verdens Salt, at fra den skinner Lyset, Evangeliet's Lys, det sande. Vi finder dog ogsaa, at Mørket nu som før vil blande sig med Lyset, Pøgn og Vildfarelse med Sandhed og Ret.

Paven, som har frembragt et Brøngebillede af Kirken, og engang skredte Verden, arbejder ved alle mulige Midler paa at gjenoprette sin verdslige Magt. Det har ikke gaaet med Kirkens Midler, og saa griber han til Politiken, for derved at hæve sin Anseelse og naa sit Maal. Han tager Arbeidernes Sag, og tilbyder sig at mægle Fred: „Kun Pavedømmet kan dømme i denne Sag.“ For at faa nyt Tag i Rom og dens Omgivelser, „Kirkestaten,“ som indlemmedes i Italien 1870 tager han Parti mod Tripelalliancen og for Frankrige-Rusland. Han har sendt sit Decret til de franske Biskopper, at de bør anerkjende den republikanske Statsform. For Ruslands Keiser har han ogsaa strøet Vitraf. I Tyskland gaar Pavens Tilhængere frem med stort Overmod og Anmasselser. De har atter bragt ind Forslag til at opheve Bestemmelsen mod Jesuiterne, ja endog i Norge har et lignende Forslag været oppe til at føle paa.—Med et Ord kan vi angive Situationen: Pavedømmet gjør mægtige Fremskridt i Europa, og nu har det kastet sine Dine paa Norden. En Erkebisp Slav er indsat i Thronhjelm. I Dan-

mark slutter Aristokratiet Damer sig til den katolske Pater, en sin, fransk Munk med stor Dygtighed.—I Amerika har Katholikerne Majoritet over de andre Samfund. Overalt kan man spore Pavens Magt og Indflydelse, hans List og Politik.

Hvad er vel Aarsagen til Pavedømmets store Fremgang i Magt og Vælde og Udredelse just i vor saataldte oplyste og videnskabelige Tidsalder?

Mange er Aarsagerne. De er først at søge inden dette Samfund. Kjære Læser, læg vel merke til disse Aarsager. For det første er den katolske Kirke en Kirke, og det siger en hel Del, for vi ved jo, at Kirken eller Kristenheden ikke skal forgaa. Der er mange fromme, oprigtige Sjæle i den katolske Kirke, og for disses Skyld holdes denne Kirke oppe. Hver troende Mand og Kvinde kan forstaa dette. Dernæst bestaar Pavekirken for sine Bilsfarelser, sin Overtro. Folket holdes i Uvidenhed, og de Unge opdrages i Bilsfarelse og Overtro. Men nu er det naturligt for Menneskene i aandelige Ting snarere at tro Løgn og vildfarende Lærdomme end Sandhed. Saa har den katolske Kirke en fast Ordning, og Skolevæsen fra øverst til nederst. Dette siger en hel Del, især naar Samfundet har Mænd, som kan opretholde denne Ordning. Og dette har den katolske Kirke.

Det katolske Prestestab har et stort Antal af dygtige og lærde Mænd inden sin Midte, der alle arbejder til samme Maal og kæmper mod den samme Fiende.—Saa har Pavekirken umaadelige Rigdomme til sin Raadighed, og Penge eller Penges Værdi kan gjøre store Ting i Kirkens Gjærning. Katholikerne er ogsaa ualmindelig opofrende for Kirkens Sag; Skade, at Bilsfarelsen lover dem Paradiset til Løn for Gaver og gode Gjærninger. Imidlertid giver katolske Kristne ikke for meget til Kirken, og ingen af dem giver alt, de giver bare Tiende, Tiendeparten af sine Indkomster, og deraf blir de ikke fattige. Heller ikke er dette galt, tværtimod. Men det bidrager uhyre meget til Kirkens Fremgang, at den altid kan regne paa Midler til de store Foretagender, som vi overalt ser sat i Gang af denne Kirke. Saa bør vi heller ikke glemme, at den katolske Kirke er saa gammel og har en saa vældig Fortid, at dens Historie omspænder et Tidsrum af Halvandet Tusinde Aar og at denne Kirke har havt hele Verden for sine Fødder.

Kirkens Liturgi er rig og høitidelig, og dens Aand er sanselig og udbortes.

Saa kommer vi til de Aarsager, som ligger udenfor Pavekirken. Disse Aarsager er skrigende Feil ved de andre kristne Samfund og vor Tids trøstesløse, politiske og økonomiske Tilstand.

Howdan er det nu med den protestantiske Kirke? I Navnet og i Tallet er den glimrende nok. Men Sandheden er at Kjernen er saa liden og daarlig atpaa. Lad os gaa til Tyskland, den evangeliske Kirkes Bugge. Landet er nu paa god Vej til at afkristnes, deraf følger ogsaa overhaandtagende Væster. Det er Bantroen, som har hjemspøgt Tysklands Evangeliske Kirke og dens Prestestab, der giver efter, snart i dette, snart i hint Punkt af den kristelige Tro og Lære, og som Læren er, saa blir Livet. Er Læren i Oplosning, saa blir Livet derefter. Det har vist sig i Tyskland og i andre

Land med evangelisk Belysning f. Ex. i Norge, Sverige og Danmark. Men de protestantiske Kirkers Afsvækkelse, Oplosning og Nedgang er Pavedømmets Seier. Pavedømmet har altid høstet Fordelen af de andre Kristensamfunds „Skade“.

I England er der ikke saa saa Overgange fra den episkopale til den katolske Kirke. I den lutheriske Kirke gaar man vel ikke lige over, men træder ud og over i Bantroens og Fritænkerens Veir. Den lutheriske Kirke var uden Tvivl af Kirkens Herre og Frelser tænkt til at være Verdens Salt og Kraft, et Exempel for Verden og en Betsjæmmelse mod Papisterne, som rasede mod den lige fra Begyndelsen og spaaede den Død og Undergang.

Den lutheriske Kirke, hvad Tallet angaar, er en Stormagt i Verden, større end de andre protestantiske Kirkesamfund tilsammen. Den omfatter omtrent 51½ Million Medlemmer; den har 39,485 Gudshuse og 29,527 Prester. Mændens Tal borger ikke for dens Bestaaen og Kraft. Statskirken udmerker sig jo ved Navnkristne, og Situationen kan bedst sees af Forholdene i Amerika. Statistiken anslaaer den lutheriske Kirkes Belysning her til 7 Millioner. Men deraf er blot 1,199,514 Nadverdsgejster, altsaa voksne virkelige Medlemmer. Imidlertid har den lutheriske Kirke her i Landet gjort store Fremskridt i de sidste 10 Aar; den har øget paa med 66 Procent, Methodisterne med 36 Procent og Katholikerne med 32 Procent. Men den almindelige Sløvhed og Ligegyldighed for Kirkens Sag i de gamle Lande, Slapheden i Læren og Belysningen og andre Ting er jo ydre Tegn paa Kirkens indre Brøst. Et andet Tegn eller rettere Maalestok for vor Kirkens Tro og Lære og dens indre Tilstand er de kirkelige Tidskrifter og Blade, deres Aand og Tone. Det er nu kommen saavidt i den lutheriske Kirke, at man vanskelig kan tage et Blad i Haanden uden at finde en eller anden grovere eller finere Afvigelse fra den lutheriske Kirkes gamle Belysning. Dette er et Tidens Tegn, som taler for sig selv. Vi maa ogsaa erindre, at de store Mænd, som i sidste Del af vort Aarhundrede sendtes frem med stor Lærdom og Dygtighed for at forkynde Evangeliet i den lutheriske Kirke, nu er vandret bort. Caspari, Delitzsch og Walthers. Disse 3, som kastede saadant Ny over den lutheriske Theologi, er døde, — Caspari i det sidste Aar. Biskop lever alle disse Mænd i sine Skrifter og vil leve der, ja vel ogsaa i den Skare af Prester, som gif ud fra deres Lærestole bejælet og paavirket af deres mægtige, evangeliske Vidnesbyrd, men deres Kathedre giver nu Plads for andre. I de 3 nævnte Mænd afflutes et ærefuldt Affnit i den lutheriske Kirke. Hvad kommer saa? Vor Frygt er, at deres Plads aldrig mere kan fyldes med deres Aand, Lærdom og Trofasthed mod Guds Ord og Belysninger. Vort Haab er, at de Mænd, som sad ved deres Fødder, vil træde frem og aflægge den gode Belysning i Landens Fjeld og Kraft. Det pleier at være saa, at der kommer en Efterhøst efter saadanne store Redskaber i Kirken. De efterlader gjerne en Slegt, et Kuld af Mænd udgaaet fra deres Skole.

Kaiser Wilhelm i Tyskland har til Luthers Minde restaureret Slotskirken i Wittenberg, hvor Luther forkyndte Evangeliet i saa mange Aar. Det er ogsaa en Maade at kalde Luthers Aand tilbage. Man har endog bygget en

prægtig lutherisk Kirke i selve Rom, og Regjeringen giver fri Religionsøvelse. Det er store Ting at takke Gud for, men den bedste Maade at hædre Luthers Verk paa er ved at forkynde den lutheriske Tro i Ord og Gjerning og indprente den i de Unge fra den første spæde Barndom. Den lutheriske Kristendom trives kun i Lyset, i Ly af folkelig Oplysning og Værdom. Derfor maa vi fylbes med store Betæneligheder, naar vi ser Tegn til, at man i Norge vil stille Religionsundervisningen ud af Folkeskolen eller glemmer Vigtigheden af en god kristelig Skolegang. Derimod er det opfriskende at erfare, hvad Lutheranerne iblandt de tyske Missioniere gjør for sine Børns Opdragelse og Oplærelse i Evangeliets, den lutheriske Tro. Skal den lutheriske Kirke gjenopledes, gjenoplivs og faa igjen sin gamle Kraft og sit gamle Ans, da maa den oplære sine Børn i den sande og ene Tro til Kristum, og den maa forkynde og lære Guds Ord purt og rent. Dette er Nøglen til vor Kirkes Bestaan, Kraft og Friskhed. Saa hjælpe Gud os til, at vi faar den Helligaand, der ved sin Naade udretter, at vi baade lære Guds Ord purt og rent og lader det tilshue i Tro og Levnet.

P. L.

University.

Gudnu har vi ikke turdet gjenoptage Arbeidet paa Bygningen med fuld leiet Hjælp. Dog har enkelte fortsat med Arbeide som Bidrag til Skolen. Foruden Hr. Peter Johnson, der fra Begyndelsen har arbeidet her som Snekker samt Carl Jordnes, Formand for Snekkearbeidet, har et Par ganske unge Mand lagt ind nogle Dages Arbeide som Bidrag, nemlig Albert Johnsen og Oscar Steraasli.

En Ungdoms forening tilhørende Menigheden har sat sig som Maal at møblere et Værelse i Skolebygningen. University place skal nu faa en ganske pæn liden Depot. Flerk Bnner fra Sten har besøgt os og har udtalt sin Glæde over Bygningen og Stedets vakkre Beliggenhed. De fleste som har besøgt os var Pastor J. T. Ligstad og J. C. Sætra med kone fra Portland, N. Cal.

Vore Forretninger

begynder nu at blive mange Slags. Og da vi ikke har Naad til at holde den fornødne Hjælp paa Kontoret, er vi bange for, at mange blir stødte over, at vi ikke altid er saa expedit som vi burde. Vi kan love at gjøre det bedste vi er i Stand til saa hurtigt som muligt, men mærker nogen Forsinkelser eller værre Feil, bedes vedkommende at gjøre os opmærksom derpaa og vi vil rette det om vi kan.

Vi maa ogsaa bede om Overbærenhed, thi at gjøre alt feilfrit og efter alles Mening og Smag, det er for os umuligt.

Vi skal betale Skat for andre, naar de bare opgiver No. af Pot og Block og Addition og sende vedkommende Kassjerens Receipt. Der er dog ikke saalidet Arbeide forbundet dermed, dog skal vi ikke tage nogen extra Betaling. Alligevel ønsker vi at slippe at have noget Udlæg i Stamps eller lignende. Kommer nogen til at sende os mere end det gaar

med til Skat og Postage, kan de stole paa, at Overfluddet kommer ind i Skolens Kasse. Forresten kan man ogsaa selv betale Skat direkte til Kassjereren ved først at skrive til ham efter Statement over Skat paa en bestemt Eiendom, hvis nopiagtige Description Eieren maa opgive.

Vi ønsker helst at slippe for at kvittere for Bidrag i andre Blade end „Herald“. Dog vil vi heri rekte os efter vore Benneres Ønske. Har nogen savnet Kvittering for Bidrag eller Betaling for Bladet bedes de venligt om at underrette os derom. Det kan jo ogsaa hende, at Post gaar tabt. 3 Vinter blev der saaledes opbrændt en hel Del Post paa N. P. R. R. Om vi misiede noget der vides ikke.

Fra vore Fædres Tid.

Den almindelige Mening blandt de Værdige har for været, at vore Fædres Indvandring i Norden har ligget langt tilbage i Tiden før Kristi Fødsel. Den nyere Tids Forskning har derimod ført til det Resultat, at den v stnok nærmest maa sættes til omkring Kristi Fødsel, Begyndelsen af Jernalderen, idet de Værdige nu mene at kunne godtgjøre, at de have ført Jernet med sig, og at Sten og Broncealderen tilhører et Folk, som før deres Tid har havt fast Fod i Norden, men som da tildels er blevet fortrængt af eller er gaaet op i disse.

Hvad der sætter denne Ansigelse er Runeskripten, den eneste Skriftsprog som forefindes i Norden til efter Kristendommens Indførelse i Skandinavien. Først i den ældre Jernalder findes disse Optegnelser paa Vindestene og enkelte Baaben, men hvor især somme disse end ere, har det dog lykkes os at finde dem. Forskere, som Danstjerne og Nordmanden S. Zugge, at finde det vilkærlige Udgangspunkt for vort Oldsprogs oprindelse. Det er nu godtgjort, at vort Sprog og fra Begyndelsen af har staaet vore sydlige Naboer, Germaner og Goter meget nær, men at det, efter at vore Fædre have faaet fast Fod i Norden, har udviklet sig paa egen Haand igjennem hele Jernalderen. „Danstjerne“, som det da kaldtes, har ogsaa igjen spaltet sig i tre Dele, idet vi, saasnart vi gaa ned til Litauen, finder Oldnorsk, Oldsvensk og Olddansk bestemt adskilte, om end Forskjellen i Begyndelsen er meget ringe.

Først efterat Kristendommen har traengt sig frem i Norden, begynder de scandinaviske Lande at faa en egen Historie. Før denne Tid kan vi kun i mere almindelige Træk danne os en Forestilling om den Kultur, som hersker der. Den Jær og det Jæld, hvormed Oldtidsvidenskaben i alle Retninger i den nyere Tid er bleven dykket i alle tre Lande, har imidlertid stadig givet disse Omrids mere og mere Bestemthed, og den gamle Synsmaade, iølge hvilken vore Fædre udelukkende skulde have været raa Barbarer, er for længst undergaaet en betydelig Modifikation. Vi vide nu, at de gamle Nordboer ikke blot var et frigerisk Folkeslag, der ved Oldtidens Slutning optraadte som frygtede Vikinger i og udenfor Norden. Den samme Gudslære, der giver et saa levende Billede af denne Side af deres Karakter, viser os dem tillige som et ogsaa i aandelig Henseende storstaaende Folk med et eiendommelig og dybt Blik paa Livet, og de talrige Oldsager fra Jernalderen, der er komne for Dagen rundt om i

Geographische Studier.

hele Norden, vidner ikke alene om Vaabendaad, men ogsaa om, at vore Fædre have havt Sans for at forffjonne Livet paa deres Vis. Vi vide kort sagt, at der gjennem hele Jernalderen i Norden har hersket en trods al Paavirken fra Syden væsentlig forskjellig høit udviklet Kultur, og at mange Sagn og Sange fra Nordens forskjellige Egne, som, skjøndt de først bleve nedskrevne langt nede i Tiden, tildels umiskjendelig tilhøre en fjern Oldtid, hvis Præg de har bevaret, er talende Vidnesbyrd om, at ogsaa Landen rørte sig i vore Forfædre, og at de ikke blot vare vilde Vikinger.

Den Vikingefærd, som vore Fædre udøvede, indskrænkede sig i Begyndelsen til kortere Udflugter om Sommeren, for at de ved Vinterens Frembrud kunde vende hjem med Hæder og Bytte for at ofre til Guderne og fejre Solhvervsfesten med Sang og Mjød og Fortællinger om deres og deres Fædres Bedrifter og Stordaad. Dog efterhaanden udviklede disse Tog sig til, at Vikingerne toge fast Bo i fremmede Lande, hvor de som bekjendt fik en betydelig Indflydelse paa den almindelige Kulturudvikling ved at tilføre Vesteuropas slygnende Folk nye og kraftige Elementer. Der kom mere og mere som en hel Flyvedrift over Nordboerne. Vi se saaledes, Danskerne særlig vende sit Blik mod Frankrig og England, hvor de dannede Kyhgyder og for Englands Bedkommende hele Riger, medens Nordmændene søgte Irland, Skotland og de nordligere Der dog særlig Island, hvilken de i Løbet af 60 Aar fra 874—934 den saakaldte „Landnamstid“ bebyggede, saa at den aldrig senere har været bedre befolket.

Hvad der særlig tilskyndede Nordmændenes Masseindvandring til Island i denne Tid var, at Norge af Harald Haardfager efter haardnakket Modstand blev samlet til et Rige. Den nye Tingenes Orden, som Enevoldskongen med ubøielig Strenghed indførte, hverken vilde eller kunde mange af Norges Stormænd, som før havde siddet som fuldstændige uafhængige Smaatonger paa deres Gaarde, finde sig i. De droge derfor med deres Eiendom og Husstand til den fjerne Ø for at finde sig et nyt Hjem, hvor de kunde være ligesaa fri, som deres Fædre før havde været i Norge. At Danskerne fik saa meget Indpas i England havde sin Rod i, at dette Folk saa aldeles havde mistet Evnen til at værges deres Grænse for Vikingerne, som derfor gjorde Tog viden om i Landet, indtil Englænderne tilsidst fandt paa at kjøbe dem bort og fremdeles aarlig give visse Summer, den saakaldte „Danegjæld“, for at Danskerne skulde høre op med disse Plyndringstog. Dog dette havde kun til Følge, at de kom saa meget suarere og mandstærkere tilbage for at afpresse det undertrykte Folk endnu mere, indtil endelig hele Landet blev erobret, og Knud den store blev dets Konge. Vel varede det danske Herredømme kun nogle faa Aar, men dog længe nok til, at det har efterladt sig tydelig Spor i den engelske Kultur og Sprog, ligesom det tillige viser, at Nordboen var et kraftigt og levedygtigt Folk, hvad vi ogsaa vil finde ved at læse deres efterladte Sagn og Sange, hvilke vi for en stor Del finde i de islandske Sagaer, hvortil vi senere vil komme tilbage.

A. W. Lambertsen.

„Herald“ koster kun 50 Cents per Aar.

Muhamedanismen.

(Red Pastor M. K. Blesen.)

(Fortsættelse.)

Spødvil var det ikke uden grund, at Muhamedanerne viste de kristne saadan foragt. De sekter, der fandtes i Arabien paa Muhameds tid, var lidet bedre end de afgudsdyrkere, iblandt hvilke de boede. Og naar vi tænker paa de sorgelige forstog, i hvilke de kristne viste sig fuldt saa grusomme som sine modstandere og saa stammelig vanærede det navn, de bar, er det da noget under, at de ikke staar rede til at antage slige blodmenneskers tro? De har saaledes fra det aller første faaet en falsk forestilling om kristendommen fra det første, de kom i berørelse med den.

Man maa heller ikke tro, at den fritænkste literatur er ukjendt blandt dem. Nei, der er lærde mænd iblandt Muhamedanerne, der har oversat alle indvendinger imod kristendommen, som fritænkere har kommet med ned igjennem tiderne, det hjælper ikke, om disse indvendinger er gjendrevne gang paa gang. En Fares Schidial, der af det Britiske og udenlandske Bibelselskab fik i opdrag at oversætte det Nye Testament til Arabisk, hvilket han ogsaa gjorde, har skrevet en bog med titelen Ischar-il-Hof (den rette eller correcte bog, det autentiske dokument). Bogen er ialfald et bittert angreb paa kristendommen og dens „bog“, Bibelen. Men kan da ikke de kristne tage til gjenmæle? Jo visseelig, og det er blevet gjort især i Indien. Dr. Pfander har indlagt sig stor fortjeneste ved sine polemiske skrifter imod Muhamedanismen. Men hvor Muhamedanerne endnu har beholdt sin politiske magt, som i Tyrkiet, stiller det sig anderledes. Enhver bog, der angriber Muhameds lære, vilde øieblikkelig blive beslaglagt; en presse, der vovede at trykke en artikel imod dem, vilde blive stanset, og en præst, der fra prædikestolen vilde angribe den falske profet, kom snart til at præke for tomme vægge. De af regjeringen ansatte censorer sørger ogsaa for at holde skadelige skrifter tilbage.

Men Muhamedanerne har heller ikke blot forstanset sig inden for alle disse volde og grænser, — de er aggressive (angribende), active i at sprede sin lære. De har ikke alene sat sig fore at erobre Afrika; men paa de Indiske øer har Islam vundet forbausende let indgang. Næsten hele befolkningen paa Java, Sumatra og Borneo er Muhamedanere. Sit arbejde paa disse begyndte de i 15de aarhundrede. I 1886 sendte Java alene nær 50,000 pilegrime til Mecca. I 1882 var der paa Java 10,913 Muhamedanske skoler med 164,667 disciple. Det er bare et eksempel paa, hvad de kan gjøre.

Da catholicismen havde monopoliseret den tro, der kunde frelse, og opløst sig til herre over liv og død, var det ikke godt at afvige fra den eneste saliggjørende kirkes lære, og den, som vovede et saadant skridt, blev expederet ud af verden lidt fortere end almindelig. En lignende fare truer den, som falder fra Islam. Et Damofles spørd hænges over hans hoved og kan hvert øieblik gjøre ende paa hans liv. Dødsstraf for at gaa over fra Muhamedanismen til kristendom blev ophævet 1856, men endnu er der mange maader hvorpaa man kan skaffe saadanne frasalne af veien.

Det skulde synes, som om alle sekter Muhamedanismen er opplittet i, skulde lette kristendommens indspjælse. Foruden de to store partier Suniter og Shiiter er der 150 forskellige mindre partier. Suniter anerkender de tre første kalifer, Abu Bekr, Omar og Ottman; men Shiiterne spjætter paa deres grave og anerkender kun Ali og hans Slægt som retsmæssige arvinger til kalifernes throne. Shiiterne og de sekter, der har afstammet fra dem, er et slags Guosifikere. Suniterne holde strengt paa tradition, af hvilke de ikke har mindre end 500,000. Som en prøve paa, hvorledes en tradition overleveres, kan følgende tjene:

Abu Kurair sagde til os, at Ibrahim ibn Yusuf ibn Abi Ishaq sagde til os fra sin fader, fra abu Ishaq, fra Tulata ibn Musarif, at han sagde: Jeg har hørt fra Abd'ur Rahman ibn Aufajah, at han sagde: Jeg har hørt fra Bara ibn Azib, at han sagde: jeg har hørt profeten sige: "Hvo, som giver i almisse en mælkeko, eller solv, eller en læderflask med vand, gjør lige godt som en, der giver en slave." Alle disse sekter haaber Muhamedanerne skal engang forenes til et. Dette støtter de paa et sagn: Muhamed kjoede maanen i to halvdels med sit sværd og skjulte den ene halvdel i sit frakkeærme; men om en suind tog han stykket ud af sit frakkeærme og satte dem isammen igjen. Saaledes skal de to store partier inden Islam atter foies sammen til et.

Men hvad har nu missionen udrettet iblandt Muhamedanerne?

Den romersk katolske kirke driver naturligvis sin propaganda ogsaa iblandt Muhamedanerne; men ikke saameget i den hensigt at omvende sjæle fra døden til livet som at modvirke protestanternes indflydelse. Hvad slags mission de udføre, kan vi tænke os, naar vi husker, at de i 200 aar har arbejdet i Korea, men endnu ikke sørget for at oversætte Bibelen i landets sprog. Vi skal derfor ikke sige mere om deres arbejde.

De særegne vanskeligheder, der hindrede Guds evangeliums intrængen iblandt Islams tilhængere, gjør at man jaatfæge maa smugle det ind. Maaden hvorpaa det sker, er foruømmelig ved oprettelse af skoler, ved missionslægers arbejde og uddeling af den Hellige Skrift og religiøse traktater.

Den protestantiske kirkes bestræbelser gik for det første ud paa at reformere de jaakaldte kristelige sekter: [Armenianere (ca. 3 mill.); Abessiniere (1,200,000); Nestorianere (300,000); Copter (200,000); Jakobiters (300,000); Maroniter (200,000), og saa dannet et evangelisk kirkesamfund af disse for siden at tage fat paa Muhamedanerne. Men denne tanke er nu opgivet af de fleste; skjønt man arbejder lige ivrig iblandt dem; og missionen iblandt Muhamedanerne blir en bisag. Det eneste missions selskab, der erklærer det som sit bestemte formaal at virke iblandt Muhamedanerne, er „Det kirkelige Missions Selskab," London, England. Det har 6 stationer i Palæstina, i Gaza og i Salt (det gamle Ramoth Gilead) arbejdes der udelukkende for Muhamedaner; i Jerusalem, Nazareth, Nabtus og Ramle arbejdes ogsaa blandt andre troes bekiendelser.

(Slattes.)

Betalende Subskribenter.

Betal for 3die Aargang har	
Miss M. Sonstlie, Westby, Wis.	\$ 0 50
Rev. J. Levorsen " "	50
" R. P. Kavier, Ridgeway, (to Expt.)	1 00
" E. Dale, Spint, S. D.	50
Osten G. Svolde, Decorah	50
Rev. M. Borge, Wash. Prærie	50
Gulbrand Gubberud, Spring Grove	50
Jacob N. Zverfen, Lincoln, S. Dak.	50
Amund Hansen " "	50
Edwin Ellefsen, Lime Grove, Retr	50
Rev. R. Malmin, Panteytown, S. Dak.	50
Anton Gunderjen, Pelican Rapids, Minn.	2 00
Rev. E. J. Dvri " "	1 00
B. C. Brevig, Sacred Heart, Minn.	50
Rev. J. G. Monsen, Amherst, Wis.	50
" H. Stadeland, Portland, N. D.	50
E. C. Sæthra " "	50
Rev. Joh. Tingelstad " "	2 00
R. Boe, Parkland, Wash.	50
Ole D. Bakum " "	50
Herman Herbrandsen, Evansville, Minn.	25
Ole N. Reitan, Baldwin, Wis.	50
Carl Lune " "	50
Martin Savig " "	50
Rev. H. Rosenquist " "	50
Anton Ræjs, Clifford, N. Dak.	50
John Hegg, Decorah, (Aarg. 2. og 3.)	1 00
L. Suelow, Sioux Rapids	50
Rev. D. C. Ottesen	50
M. C. Stadrud, Willmar	50
Julia Williamjon, Minnehaha Co., S. Dak.	50
D. Langseth, Tacoma	50
Rev. J. J. Maatesjad, Suttons Bay, Mich.	50
Osten L. Røhle " "	50
L. R. Bratke, Rock Dale, Minn.	50
Jens T. Ræset, " "	31

Jndtomme Bidrag til The Pacific Lutheran University.

Fra Martin Hals, Tacoma	\$ 5 00
" D. N. Tangeland, New Whatcom	15 00
" Joer S. Werald, Bird Island	6 45
" J. Christoffersen, Garner, Iowa	2 00
" L. E. Davidson " "	2 00
" John P. Johnson, Kasjon, Minn.	3 00
" Ole Stensland " "	1 00
" Ole Heve " "	1 00
" B. T. Larsen, Harmony, Minn.	5 00
" T. H. Sarstad " "	10 00
" Julia Williamjon, S. Dak.	1 00
ved Rev. Luammen fra Mons Espland	5 00
fra Mrs. Eline Rev. Rygg, Hitterdal, Minn.	3 00

Oplosning paa Gaade i Nr. 3.

Flæ hns

Gaade.

Det er en Gjerning, som Nødvendigheden tidt os byder, Men undertiden vel man tun for Svaghed det udtlyder; Et Tal det ogsaa er, et af de aller-første, Men større dog end Regnebogens tvende første.

Tacoma Building & Savings Association

Spare-Bank,

Theaterbygningen Hjørnet af C og 9de Strs.

Åber daglig fra Kl. 10 til 3.

Åbnerdag fra Kl. 10 til 1 og 6 til 8 Aften.

Indbetalt Kapital \$100,000.

L. E. Post, President.

E. H. Hatfield, Vice President.

P. V. Caesar, Kasserer.

J. Le. B. Johnson, Assist. Kasserer.

Betaler 6 Procent aarlig Rente paa Spare-Indskud.

Renten krediteres kvartalsvis.

Kjøb Eiendom

-I-

ARMOUR :: ADDITION

—AF—

PACIFIC LUTHERAN ↵
→ UNIVERSITY ASSOCIATION.

Skolen eier nu selv nogle hundrede Byggetomter ganske nær Bygningen. Jernbanen gaar midt igjennem Armour Addition. Det er særdeles vakre og flette Lotter, som bydes tilsalgs, og enhver, der nu kjober Eiendom af os, bliver Eier af en sund og verdifuld Byggetomt, og hvad der betales for den, anvendes til at fuldføre Bygningen med. Vi sælger fremdeles for \$100 per Lot, betalbar \$10 for hver Maaned. For kontant Betaling gives \$10 Afslag. Saasnart Lotten er betalt, gives Warranty Deed af os.

Vi trænger mange Penge til Bygningens Fuldførelse endnu.

Striv til PAC. LUTH. UNIVERSITY ASSOCIATION,

1912 Jefferson Ave., TACOMA, WASH.

CLOVER CREEK MILLS

tilhører

Pacific Lutheran University

og laver

alle Slags Mouldings af Ceder

samt

Bjælker og Bord af bedste Slags.

Bedste Slags Flooring og finishing Lumber kan leveres saa billigt, læsjet ombord paa 3 rnbanevognene, at vi tror det vil lønne sig godt for Nummerhandlere i Mellemstaterne at kjoibe af os, især ovennævnte Sorter. Om man ønsker, kan man faa 40 Fod lange Bord og Bjælker. Man henvende sig til

PAC. LUTH. UNIVERSITY ASSOCIATION,

1912 Jefferson Ave., TACOMA, WASH.

THE LUTHERAN
UNIVERSITY © HERALDudkommer 2 Gange om Maaneden og
koster forskudsvis

50 * CENTS * PER * AAR.

ADRESSE:

"THE LUTHERAN UNIVERSITY HERALD"

1912 Jefferson Ave., TACOMA, WASH.

Redaktorer: Past. N. Christensen og Past. P. Langseth.

*
*
*
Subskribentfamlere

faar paa 5 betalende Abbonenter den 6 te frit.

Send ind straks Penge for en Aargang, 50 Cents.

Eko og Støvler

til billigste Priser og af bedste Sort

hos

S. Olson, 1912 Jefferson Av., Tacoma.

Fresh Spring Stock regardless of Cost

fælges nu. Gaa og se dig ud, hvad du ønsker. Med med de høie Priser," siger S. Olson. Herald anbefaler paa det bedste.

Entered at the post office at Tacoma, Wash., as second class matter.